azvo

agencija za znanost i visoko obrazovanje

Edukacija za buduće recenzente – iskustva i dobre prakse

10. studenog 2026.
Zagreb

azvok osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju

azvo.hr

Postupci vrednovanja i standardi Agencije za znanost i visoko obrazovanje

dr. sc. Marina Grubišić

Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Osnovne informacije o projektu

- Puni naziv projekta: *SF.2.4.06.02.0001 Osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju*
- Nositelj projekta: AZVO
- Trajanje: studeni 2023. – rujan 2029.
- Izvor financiranja:
- Program Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027. Europskog socijalnog fonda Plus (ESF+)
- Izravna dodjela bespovratnih sredstava (3.827.100,92 eur = 85 % ESF+ : 15 % proračun RH)
- Mrežna stranica projekta: https://azvok.azvo.hr/

azvo

Cilj projekta

- Osiguravanje kvalitetnog i dostupnog visokog obrazovanja kroz povećanje kvalitete i učinkovitosti rada hrvatskih visokih učilišta razvojem novih te unapređenjem postojećih postupaka vanjskih vrednovanja i jačanjem uloge unutarnjih sustava osiguravanja kvalitete na visokim učilištima

azvo

Projektne aktivnosti

- Provedba novog modela institucijske reakreditacije
- Provedba novih modela inicijalne akreditacije studija
- Uspostava i provedba modela vrednovanja provedbe programskih ugovora
- Sudjelovanje u nacionalnim i međunarodnim udruženjima za osiguravanje kvalitete (ENQA, EQAR, CEENQA, ECA)
- Izrada novog korisničkog portala za postupke vanjskog vrednovanja
- Stručna usavršavanja djelatnika i članova tijela AZVO-a u RH i inozemstvu u području osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja
- Provedba istraživanja i analiza u području osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja
- Provedba edukacija za visoka učilišta
- Promidžba i vidljivost

azvo

O Agenciji za znanost i visoko obrazovanje

- **2005.** - osnivanje AZVO-a
- **2011.** - članstvo u ENQA i EQAR
- **2017. i 2022.** – obnova članstva u ENQA-i
- **2022.** - novi Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti

AZVO je međunarodno aktivan te član brojnih međunarodnih organizacija poput:

- ***ENQA***
- ***EQAR***
- ***ECA***
- ***CHEA***
- ***CEENQA***

azvo

Organizacijska struktura

- Upravno vijeće
- Ravnatelj Agencije
- Akreditacijski savjet
- Povjerenstvo za prigovore
- Povjerenstvo za praćenje provedbe preporuka
- Trenutno zaposleno: 80 djelatnika

azvo

Tijela AZVO-a

U radu svih tijela sudjeluju različiti dionici sustava, uključujući i studente.

- **Akreditacijski savjet**
- **Povjerenstvo za prigovore**
- **Povjerenstvo za praćenje provedbe preporuka**

azvo

Pregled postupaka vrednovanja koje provodi AZVO

azvo

agencija za
znanost i visoko
obrazovanje

Razvoj unutarnjeg i vanjskog osiguravanja kvalitete u Hrvatskoj

2005.

Osnivanje AZVO-a

Akreditacija novih bolonjskih programa; početak razvoja unutarnjih sustava.

2009. – 2011.

Zakon i prvi ciklus

Potpora unutarnjih tijela za kvalitetu, formalnih postupaka i početak vanjskih vrednovanja.

2017.

Drugi ciklus

Razvoj strateškog planiranja, naknadno praćenje i osnaživanje ciklusa PDCA u skladu s ESG-jem 2015.

2022. – 2026.

Novi okvir i treći ciklus

Novi zakon; početak trećeg ciklusa 2023. i jačanje uporabe rezultata prethodnih vrednovanja.

Unutarnje i vanjsko osiguravanje kvalitete razvijaju se povezano: od uspostave postupaka prema dokazivanju djelotvornosti i poboljšanja.

azvo

Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (2022.)

- Novi zakon iz 2022. regulira područje osiguravanja kvalitete u:

✓ znanosti

✓ visokom obrazovanju

Uređuje:

✓ unutarnje osiguravanje i unapređenje kvalitete

✓ vanjsko vrednovanje visokih učilišta i instituta

✓ organizaciju i ovlasti AZVO-a

azvo

Pregled postupaka vrednovanja AZVO-a

- Postupci uključuju:

✓ inicijalnu akreditaciju

✓ reakreditaciju

✓ tematsku akreditaciju

✓ izvanredno (*one-off*) vrednovanje

✓ prekogranično vrednovanje

✓ akreditaciju zajedničkih studijskih programa domaćih i stranih visokih učilišta prema europskom pristupu

azvo

Tijela AZVO-a

U radu svih tijela sudjeluju različiti dionici sustava, uključujući i studente.

Inicijalna akreditacija

- nova visoka učilišta
- novi studijski programi
- Opseg:

✓ provjera usklađenosti s minimalnim kriterijima

✓ osiguravanje kvalitete

Reakreditacija

- Obvezna za sva javna i privatna visoka učilišta svakih **pet godina**
- Opseg:

✓ osiguravanje kvalitete

✓ unaprjeđenje kvalitete

Tematsko vrednovanje

- Opseg:

✓ provjera

✓ procjena

✓ razvoj kvalitete organizacijske jedinice i/ili studijskog programa

✓ utvrđivanje kvalitete aktivnosti sličnih subjekata vrednovanja

azvo

Tko sudjeluje u vanjskom vrednovanju?

AZVO i koordinator

Organizacijska i metodološka podrška, komunikacija, rokovi i dokumentacija.

Akreditacijski savjet

Imenuje stručna povjerenstva te razmatra nalaze i zaključke u okviru svojih ovlasti.

Stručno povjerenstvo

Neovisno razmatra dokaze, provodi posjet i izrađuje stručno izvješće s ocjenama.

Visoko učilište i dionici

Dostavljaju samoanalizu i podatke; daju objašnjenja i omogućuju provjeru nalaza.

azvo

Načela kvalitetnog vanjskog vrednovanja

- Neovisnost i nepristranost stručne prosudbe.
- Stručnost i dosljedna primjena unaprijed objavljenih standarda.
- Utemeljenost zaključaka na provjerljivim dokazima.
- Transparentnost metodologije i primjereno uključivanje dionika.
- Ravnoteža odgovornosti i trajnog unaprjeđivanja kvalitete.

azvo

Tijek reakreditacije: od početka do izvješća

- Godišnji plan i dostava samoanalize s dokazima.
- Izbor i imenovanje stručnog povjerenstva; provjera sukoba interesa
- Edukacija, priprema, analiza dokumentacije i dogovor o pitanjima.
- Posjet: razgovori, obilazak prostora i dodatna provjera dokaza.
- Izvješće s ocjenama po standardima, analizom i preporukama.

azvo

Dokumentacija za samoanalizu i recenzentski rad

Prije postupka

AZVO informira visoka učilišta radionicama, sastancima, jasnim postupovnim dokumentima i objavama na mrežnoj stranici.

Samoanaliza

Visoko učilište priprema u skladu sa standardima uz poveznice na dokaze.

Analitički prilog

Strukturirane tablice kvantitativnih podataka omogućuju praćenje pokazatelja i usporedbu trendova.

Posjet i izvješće

Recenzenti kombiniraju samoanalizu, analitički prilog, razgovore, neposredno opažanje i dodatne dokaze.

azvo

Informacijski sustavi i podaci u vrednovanju

ISPiK

Informacijski sustav pokazatelja i kvalitete: prikupljanje i obrada pokazatelja te moduli povezani s reakreditacijom.

Povezani nacionalni sustavi

ISVU, CroRIS, ISeVO, registri programa i ustanova te drugi sustavi koji osiguravaju relevantne podatke.

Rad s podacima

Važno je provjeriti izvore, razdoblja, definicije i usporedivost pokazatelja prije donošenja zaključaka.

Digitalni razvoj

U okviru projekta AZVOK razvija se portal za upravljanje vrednovanjima i lakšu razmjenu informacija.

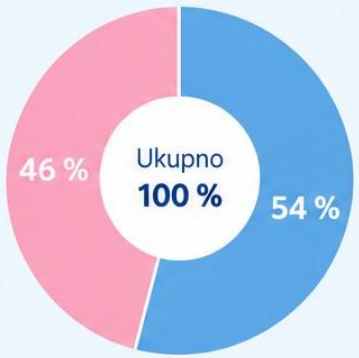
azvo

Članovi stručnih povjerenstava

Ravnopravnost spolova u projektnim aktivnostima

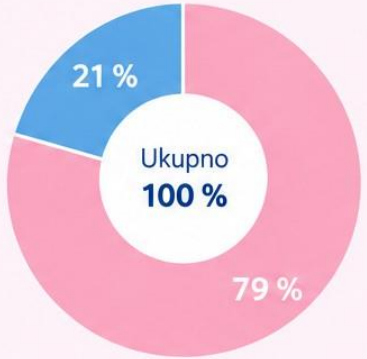
U provedbi projekta posvećujemo pozornost uključivanju žena i muškaraca u različite aktivnosti.
U nastavku donosimo pregled zastupljenosti spolova u ključnim aktivnostima.

Recenzenti
(postupci vrednovanja)

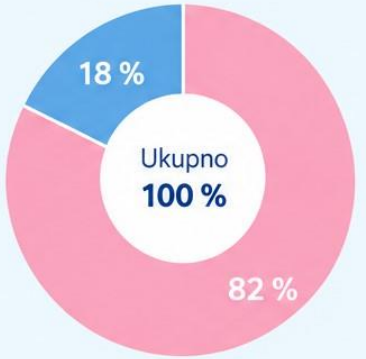
Žene	46 %
Muškarci	54 %

Predavači
(edukativne aktivnosti)

Žene	79 %
Muškarci	21 %

Polaznici edukacija

Žene	82 %
Muškarci	18 %

Žene Muškarci

azvo

Uvjeti za članove stručnog povjerenstva

Sastav povjerenstva

Najmanje pet članova: najmanje četiri nastavnika i jedan student, prema Pravilniku za reakreditaciju visokih učilišta.

Stručnost i iskustvo

Relevantno područje, prepoznata izvrsnost i poznavanje osiguravanja kvalitete.

Studentska perspektiva

Student s relevantnog područja, kontinuitetom studiranja i znanjem o osiguravanju kvalitete.

Zajedničke kompetencije

Engleski jezik, usmena i pisana komunikacija, timski rad i sposobnost argumentiranja.

azvo

Neovisnost, sukob interesa i povjerljivost

Ugovorni i institucionalni odnosi

Sadašnja ili nedavna suradnja, članstvo u tijelima ustanove i drugi odnosi propisani Pravilnikom.

Zajednički projekti i publikacije

Provjeriti i odnose u protekle tri godine, kao i druge propisane razloge izuzeća.

Osobne veze

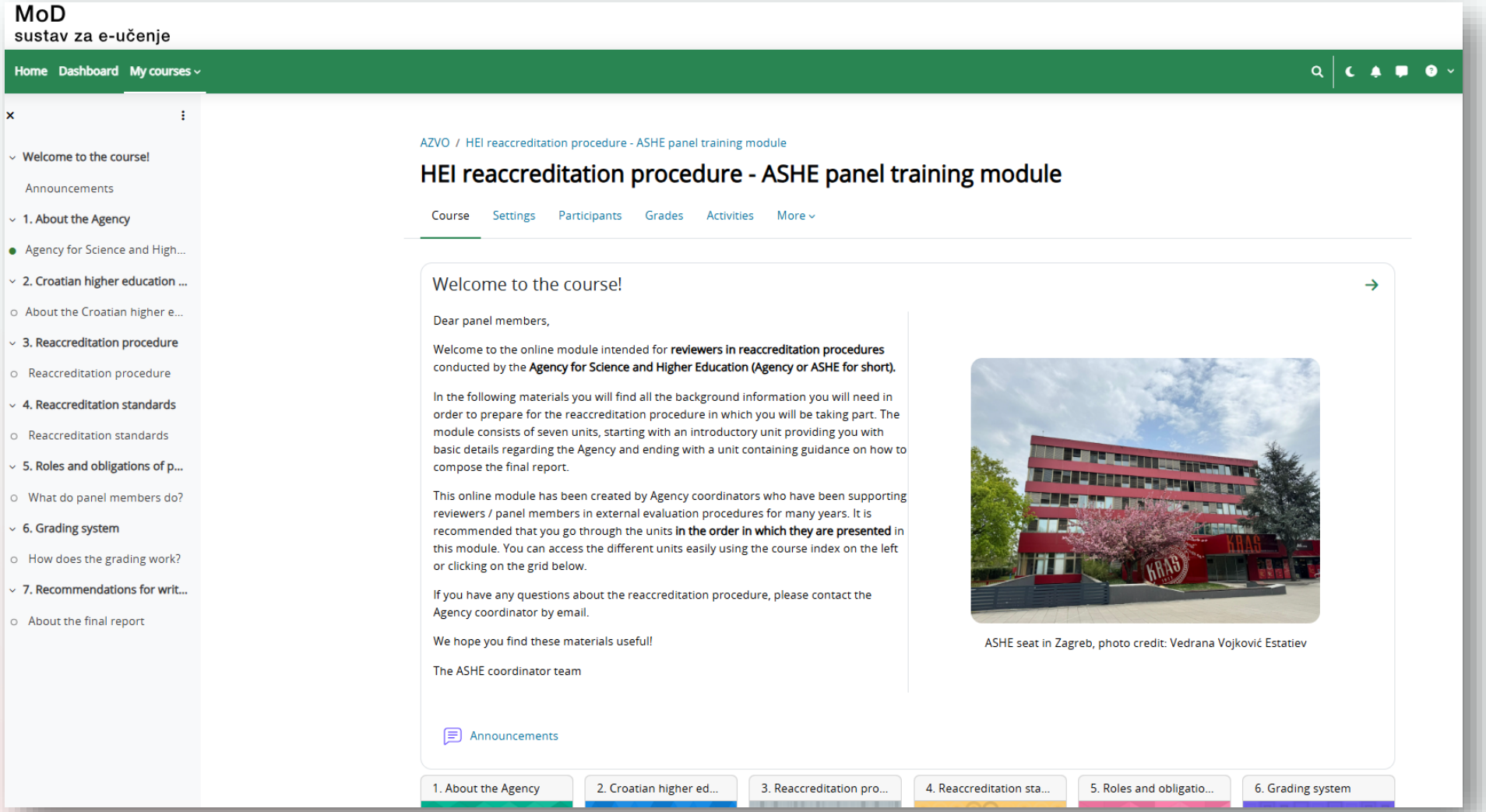
Relevantne veze s upravom, studiranje ili završetak studija te odnosi užih članova obitelji.

Povjerljivost

Potpisuje se izjava; dokumentacija i informacije dobivene u postupku ne smiju se neovlašteno dijeliti.

azvo

Online edukacije

azvo

Online edukacije

Inicijalna akreditacija

- Studijski programi
- Doktorski programi
- Združeni studiji

Reakreditacija

- Visoka učilišta

Quizzes

Uloge u timu i suradnja s koordinatorom

Predsjednik povjerenstva

Usklađuje rad tima, raspravu o dokazima i izradu zajedničkih zaključaka.

Članovi povjerenstva

Pripremaju nalaze, doprinose pitanjima i odgovorni su za svoj stručni doprinos.

Studentski član

Ravnopravan član, osobito važan za iskustvo studiranja i funkcionalnost podrške.

Koordinator AZVO-a

Organizira postupak, podržava provedbu metodologije i osigurava komunikacijski kanal.

azvo

Priprema prije posjeta

Analizirati dokumentaciju

Samoanalizu, analitičke priloge i rezultate prethodnog vrednovanja.

Izraditi matricu nalaza

Za svaki standard: početni zaključak, izvor dokaza, praznine i pitanja za provjeru.

Uskladiti tim

Dogovoriti prioritetne teme, raspodjelu pitanja i način bilježenja nalaza.

Pripremiti razgovore

Otvorena, nepristrana i ciljana pitanja; izbjegavati osobne pretpostavke.

azvo

Tijekom posjeta: profesionalno ponašanje

- Poštovati protokol i raspored; održavati profesionalan i uvažavajući ton.
- Postavljati otvorena pitanja i zatražiti konkretan primjer ili dokaz.
- Uspoređivati iskaze različitih dionika s dokumentima i podatcima.
- Ne davati niti primati darove; ne obećavati rezultate postupka.
- Na završnom sastanku iznijeti zapažanja, ali ne i mišljenje o ishodu.

azvo

Konzistentnost izvješća

Pravilnik o provedbi postupka reakreditacije visokih učilišta

8. Izvješće (ESG 2.3. i 2.6.)

- Izvješće mora sadržavati relevantne dokaze, analize i zaključke s obzirom na Standarde kvalitete, ocjene kvalitete, preporuke za poboljšanje i/ili daljnje razvoj te zaključnu preporuku za ishod provedenog postupka

azvo

Mehanizmi osiguravanja konzistentnosti

- Svaki standard ima raspisane elemente i indikatore standarda i popis izvora za provjeru ispunjenosti standarda
- Voditi brigu da su analize ispunjenosti standarda utemeljene na dokazima
- uvođenje online edukacije stručnog povjerenstva
- dodatno razrađena pravila za ocjenjivanje o razini ispunjenosti standarda kvalitete

azvo

ESG 2027: što je novo za recenzente?

AI i digitalni alati

Naglasak na odgovornoj, transparentnoj i ljudski provjerenoj uporabi u poučavanju i vrednovanju.

Unaprjeđivanje

Veća vidljivost učinaka i korištenja prethodnih rezultata vrednovanja.

Posjet i dionici

U nacrtu se izričitije opisuje posjet uživo i razgovori s relevantnim dionicima.

Priprema stručnjaka

Odabir prema cilju vrednovanja i odgovarajuća edukacija i priprema.

azvo

AI politika AZVO-a: što se smije, a što ne?

Dopuštene pomoćne aktivnosti

Opće istraživanje i literatura; jezična i stilska obrada; prijevod; analiza neosjetljivih podataka; vizualni i tehnički materijali.

Zabranjeni unosi

Povjerljivi i osobni podatci, interni dokumenti, izvješća, financijski i drugi neobjavljeni materijali.

Odobreni alati

Za poslovne svrhe potrebna je prethodna suglasnost ravnatelja; dokument navodi ChatGPT, Claude, Copilot i Gemini.

Uvjeti sigurnosti

Provjera točnosti sadržaja; odgovarajuće postavke privatnosti i dopuštena lokacija obrade podataka.

azvo

PRAVILA I SMJERNICE ZA KORIŠTENJE UMJETNE INTELIGENCIJE U AZVO
AI alati u postupcima vanjskog vrednovanja

Kada se koriste alati umjetne inteligencije, članovi stručnog povjerenstva:

- **moraju jasno naznačiti da je alat ili agent umjetne inteligencije** korišten u pripremi dokumentacije, osobito u dokumentima koji se odnose na vrednovanje, uključujući završno izvješće o vrednovanju ili dijelove dokumenata u kojima je **umjetna inteligencija korištena**, uz obvezno navođenje naziva korištenog AI alata te detaljan opis načina i svrhe njegova korištenja,
- **jamčiti i osigurati** da sve analize, preporuke i nalazi odražavaju neovisnu stručnu ocjenu i konsenzus stručnog povjerenstva,
- **jamčiti i osigurati** da priprema vrednovanja i dalje bude vođena ljudskim radom: umjetna inteligencija ne smije se koristiti za donošenje odluka o usklađenosti sa standardima ili za postizanje konsenzusa. Alati umjetne inteligencije ne mogu zamijeniti ljudsku stručnost i kritičko razmišljanje...

AI u vanjskom vrednovanju: obveze recenzenta

Transparentnost

Navesti naziv korištenog AI alata te detaljan način i svrhu uporabe u dokumentima vrednovanja.

Ljudska prosudba

Sve analize, ocjene i preporuke moraju biti rezultat neovisne stručne prosudbe i konsenzusa povjerenstva

Izričite zabrane

AI se ne koristi za analizu bilješki i rasprava sa sastanaka ni za donošenje konačnih odluka.

Odgovornost

Recenzenti odgovaraju za konačni sadržaj predanih dokumenata; AI ne smije generirati ocjene usklađenosti ili simulirati konsenzus.

azvo

Hvala
na pozornosti!

dr. sc. Marina Grubišić
E marina.grubisic@azvo.hr

azvo
agencija za
znanost i visoko
obrazovanje

A Donje Svetice 38/5
10 000 Zagreb
Republika Hrvatska

azvok

azvo.hr